

Om fyndet av runstenen se ovan U 544. Den förvaras nu i tornkammaren tillsammans med U 544 och U 545.

Röd sandsten. Höjd 1,63 m., bredd 0,60 m. Stenen är sönderslagen. Större delen av den är bevarad och hopfogad med cement inom en träram. På h. sidan saknas dock ett stort stycke. Ristningen är tydlig. Överallt äro små mejselhugg synbara och kännbara i ristningslinjerna. Med säkerhet är denna sten utförd av en annan ristare än U 545, som har helt jämna ristningslinjer utan spår av mejseln.

Inskrift:

ahni · ok · auðulfr · - uk · suni · litu · rita · . . . biarn · faður . . .

5 10 15 20 25 30 35

Agni ok Auðulfr ok Suni letu retta . . . -biorn, faður [sinn].

»Agne och Ödolv och Sune läto resa . . . -björn, sin fader.»

Till läsningen: Framför 1 **a** kan knappast ha funnits någon runa. Endast nedre delen av 9 **p** är i behåll. Större delen av hst i 10 **u** är borta. Bst i r. 14, som säkerligen har varit **a**, är helt borta. Alla runor i 17—20 **suni** äro fullt säkra. 26 **i** är icke stunget. Efter 28 **a** är ett stycke av inskriften förstört med omkr. 10 runor. Endast övre delen av bst i 29 **b** finns kvar; av 30 **i** övre hälften. Hst i 31 **a** är skadad, men bst är tydlig. Detsamma gäller om 33 **n**.

Brate: »Inskriften börjar nedtill t. v. med **ahni**, vilket bör hava föregåtts av **r**, så att namnet varit det vanliga **rahni**. Styckena äro troligen på detta ställe hopsatta för nära.» »Efter **rita** finnes måhända nedre delen av staven i **s**.»

Namnet *Agni* är f. ö. icke belagt i runinskrifter. I medeltida urkunder och i ortnamn finnas ett par belägg (Lundgren). Därtill är *Agni* namn på en konung av ynglingaätten. Från väst-nordiskt område finnes ett enstaka belägg. Namnet har sålunda varit sällsynt. Förekomsten på U 546 är något trivelaktig, med hänsyn till vad Brate har anført. Möjligen har här stått *Ragni*. Om detta namn se U 376. — Av mansnamnet *Auðulfr* finnas ytterligare några belägg: U 560, L 70 Ölsta, Gryta sn, L 1941 Blidsbergs kyrka (Västergötland), S 167 Fide (Gotland). Om namnet *Suni* se U 353.

U 546 följer i sin ornamentik ett helt annat mönster än U 545, med runslingan i huvudsak löpande utmed stenens ytterkanter.

547. Husby-Lyhundra kyrka.

Pl. 122.

Litteratur: Handlingar i ATA från 1941.

I sept. 1941 anmälades till Riksantikvarieämbetet, att en tidigare okänd runsten anträffats vid Husby-Lyhundra kyrka, där den legat som trappsten framför kyrkans västra ingång med den ristade ytan nedåt. Stenen inflyttades i tornet, där den nu förvaras, lutad mot östra väggen.

Sandsten. Höjd 0,83 m., bredd 1,50 m. Stenen är ett fragment, som endast innehåller nedersta delen av en uppenbarligen ganska stor ristning. Ristningsytan är delvis skadad och avflagrad. Där ristningen är bevarad, är den tydlig.

Inskrift:

· ioan · liṭ · . . . ṭ · þeira ·

5 10

Ioan let . . . [an]d þeira.

»Johan lät . . . deras ande.»

55—45887. *Upplands runinskrifter.*

Till läsningen: Av 7 **t** är endast v. bst bevarad. Av 8 **t** finnas hst och h. bst i behåll; runan kan givetvis ha varit ett **l**. 10 **e** är tydligt stunget.

Om namnet *Ioan* se U 216.

548. Husby-Lyhundra kyrka.

Pl. 123.

Litteratur: R. Dybeck, Runa (fol.) 1 (1865 f), s. 59; Reseberättelse 1870, s. 7, 1871, s. 12 (ATA).

Dybeck meddelar i sin reseberättelse 1870: »I södra kyrkomuren, inom södra vapenhuset upptäckte jag en hårdt, men ej särdeles tjockt öfverrappad gråsten med ristning föreställande ett (trehornadt) djur, på hvars hufvud står en långbent fogel. Aftryck togs af ristningen, och jag hoppas att nästa sommar få stenens andra sida aftäckt inifrån kyrkan, då det skall visa sig, om han der eger inskrift.» I reseberättelsen för följande år meddelas: »Omständigheterna medgåfvo icke nu den i fjorårets Berättelse nämnda aftäckningen af bildstenen, som jag funnit inmurad i Husby kyrkas södra vägg (i vapenhuset), och hvilken sten förmodas ega runristning å den inåt muren vända sidan. Muren är mer än tre alnar tjock och af grov gråsten, arbetet blefve derföre kostsamt. En tillstädesvarande murare beräknade kostnaden till 30 Riksdaler.»

Grå granit. Höjd 1,50 m., bredd 0,59 m. Hjortens höjd 0,57 m. Ristningen är tydlig och djup.

Ristningen föreställer ett djur med horn, sannolikt en hjort. Ett stycke ovanför djurets horn ett med grundare linjer ristat föremål, möjligen en fågel.

549. Husby-Lyhundra kyrka.

Pl. 122.

Litteratur: S. B. F. Jansson, Rapport till Riksantikvarien ³⁰/₁₀₀ 1941 (ATA).

År 1939 drogs en värmeledning från skolan till kyrkan. Under grävningsarbeten påträffades på kyrkogården och på skolgården fem runstensfragment (U 549—553), tillhörande lika många olika runstenar. Materialet är i alla fallen sandsten, ehuru av skiftande konsistens och färg. Fragmenten förvaras i kyrkans vapenhus.

Röd sandsten. 0,50 × 0,31 m. Tjocklek 11 cm. Fragmentet utgör toppstycket av en runsten. Brottytorna äro starkt anfrätta.

Inskrift:

... -- uita + staina . i - ...
5 10

Till läsningen: 3 **u** är tydligt: icke **r**. Framför denna runa finnas tre tydliga stavar, säkert huggna. Av sista runan är endast nedre delen bevarad, möjligen **b**.

550. Husby-Lyhundra kyrka.

Pl. 122.

Litteratur: Se U 549.

Om fyndet se U 549. Fragmentet förvaras nu, jämte U 549 och U 551—555, i kyrkans vapenhus.

Röd sandsten. 0,48 × 0,27 m. Tjocklek 8 cm. Fragmentet, som egentligen består av två stycken, som blivit hopfästa med stenkitt, utgör övre delen av en runsten. Skiffrig sten med tydliga lager, olika mot U 551, som är helt kornig.